

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 114.

V Ljubljani v sredo, 16. julija 1884.

Tečaj I.

O koleri.

Azijska zemljina je od nekdanj nevaren sosed evropskemu kontinentu. V starem in srednjem veku prodirali so iz srednjeazijskih pustin roparski razrodi, kateri so pustošili zapadne pokrajine. Dandanes se tega pač ni več bati, Rus in Anglež gospodujeta nad polovico azijskega ozemlja, Turek celó, pred dve sto leti še strah našim očetom, postal je neškodljiv in se komaj ubrani prekanjeni diplomaciji in oroženi sili omikanih evropskih držav. Toda, ako nas ne strahuje več bridki meč iztočnih plemen, stopile so na njegovo mesto, upravlja je njegov posel, kužne bolezni, v prvi vrsti slaboglasni gost iz daljne Indije: grozovita kolera.

Da se ne gre šaliti s to pogubno boleznijo, o tem so do dobrega starejše generacije slovenske poučile razne epidemije, ki so se razširjale tudi po naših krajih ter podavile na tisoče naših rojakov. Zlasti usodno leto 1836., v katerem je kolera v prvič se prikazala na Kranjskem, je nam vsem še v živem spominu, bodi si, da smo ga sami doživeli, bodi si, da ga poznamo po pripovedkah in popisih starejših rojakov. In zaradi tega se polasti neka opravičena bojazen našega naroda, kakor hitro se domisli grde pošasti, in gorkeje nego sicer ponavlja pri večernicah prošnjo: „Vsake kuge, reši nas, o Gospod!“

Kolera, to se dá sklepati že iz njene silovitosti, še ni starikava bolezen. Nastala je v indijskih močarinah, kjer so jo začeli spoznavati l. 1817. Leta 1829. prikaže se že na meji evropske Rusije, v Orenburgu, eno leto kasneje nastopi v Astrahanu, čez dva meseca je uže razsajala po Moskvi, ter l. 1832 je praznovala svoje orgije v središčih zapadne omike, v Londonu in v Parizu. Od tega časa je pač večkrat prenehala, celo po deset let je ni bilo čutiti v naših pokrajinah, ali iz svojega prvotnega ležišča v hindostanskih nižavah se vendar zdaj in zdaj znova vzdiguje ter potem koraka — proti zahodu. Obroki, v katerih

se nam ponavljajo neprijetne vizite tega neljubega gosta, se vidno skrajšujejo; sigurno je to v naravni zvezi z rastočim prometom, kateri če dalje bolj združuje južnoazijska pristanišča z osrednji evropske trgovine.

Kolera tedaj se utegne udomačiti tudi pri nas ravno takó, kakor so se udomačile osepnice in mnogo drugih bolezni. Jediná tolažba je vendar le, da kakor skušnje učé, silovitost te nalezljive bolezni vidno pojema. Nekoliko so k temu veselemu rezultatu pač tudi pripomagale skrbne zdravstvene naredbe, s kojimi se skuša sanitarna uprava omikanih narodov ubraniti zavratnega protivnika, menj je v tem oziru storila zdravniška véda, katera si vedno še zamán glavo beli zarad izvira te epidemije. Pač je v najnovejšem času pruski zdravnik dr. Koch, kojega je nemška vlada navlaš poslala v Indijo, našel po truplih za kolero umrlih neko bakterijo, mikroskopično majhno živalico, v kateri je spoznal pravega prouzročitelja kolere. Pa recimo tudi, da je nova ta teorija, proti kateri se je vendar izražalo mnogo veljakov, po vsem istinita, doseženo s tem za sedaj vendar še ni veliko, kajti sredstva proti koleri tudi dr. Koch ni izumil.

Kolera, prava indijska kolera, sedaj razsaja po južnem Francoskem. Nastala je v Toulonu, katero mesto se navzlic svojim 70 000 prebivalcem odlikuje z nenavadno nesnažnostjo, odtod se je preselila v Marseille. Naravno je, da se kužna bolezen ne bode dala omejiti na te dve mesti, zlasti če pomislimo, da šteje Marseille nad 360 000 duš. In v istini se pomika zavratna kuga uže dalje proti severu in zahodu, in posamezni slučajji so se uže prikazali v Lyonu, Nimesu, Avignonu in drugih mestih. Dr. Koch je naravnost izjavil svoje prepričanje, da se bode kuga raznesla po vsem Francoskem ter se odtod razširjala po Nemčiji in vseh sosednih deželah. Največja nevarnost nam preti od italijanske strani; bati se je namreč, da si francoski begunci ne poiščejo zavetja po alpskih dolinah. V tem oziru se moremo tolažiti s strogimi na-

redbami, katere je italijanska vlada ukrenila nasproti francoski invaziji. Sicer pa, da prokovanje pruskega veljaka dra. Kocha preveč ne prestraši naših čitateljev, priobčujemo jim prevod neke razprave dunajske avtoritete, prof. Drasche-a, kateri se ne strinja s pesimističnimi nazori nemškega zdravnika. Prof. Drasche namreč se v *Wiener Medic. Wochenschrift* tako izjavlja o razsežnosti in razširjanji kolere na Francoskem:

„Prve vesti o nastopu letošnje kolere v Franciji, v Toulonu, bi nikakor ne bile tako strašne, da niso pariški brzojavi z dné 23. junija v svet poslali poročila, da je kolera nenadno nastopila. Saj se v omenjenem mestu kot pristanišči uže od nekdanj najprej prikazujejo kužne bolezni, zatrosene iz vztočnih dežel. Dalje pa je še to povečevalo bojazen pred kolero, ker so tamošnja oblastva tako neodločno se obnašala ter hotela zakrivati istinite dogodke. In vendar se je prikazala ta zavratna popotna bolezen prav za prav ravno tako, kakor drugod — najprej bili so posamni slučajji, v krajših ali daljših presledkih, z bolj ali manj hudobnim značajem, potem se je bolezen polagoma razširjala, obolelo jih je vedno več in naposled nastopila je ta bolezen v svoji grozovitosti ter se pokazala v pravi podobi. Po poročilih „Temps“ se je javil prvi napad kolere v Toulonu dné 26. aprila. V 23. dan aprila obolel je tu iz Cochinchine na ladiji „Shamrok“ se vračajoč mornarski infanterist; pokazali so se pri njem vsi znaki kolere; vendar je ozdravel v morskí bolnici. V 6. dan maja se je zopet naznanilo, da je obolela oseba za kolero. Toulonska poročila sicer trdijo, da je bil prvi mrlič za kolero med 12. in 14. junijem, in sicer je umrl mornár. Od 19. junija dalje obolelo je vedno več oseb za kolero in število njih se je tako brzo množilo, da je znašalo 25. junija uže 30. Ko je v 23. dan prvo brzojavno poročilo o koleri prišlo v splošno vednost, je dokazala ta kužna bolezen svojo navzočnost uže v 25 slučajih. O tem niso imeli dunajski strokovnjaški krogi

Listek.

Slovenska književnost.

III.

V zadnjem odstavku smo govorili o Jurčičevem spisu „Juriju Kozjaku“. Razven te pripovedi nahajajo se v drugem zvezku Jurčičevih zbranih spisov „Spomini na deda“, to so kratke pripovedke, katere je Jurčič posvetil spominu svojega deda, ki mu je otroku pripovedoval razne narodne bajke in tako v našem mladem, nadarjenem dečku budil veselje do pripovedovanja. Iz njegovih ust slišal je mladi Jurčič mnogo o krutih Turkih in divjih Pesoglavcih, o dovtipnih Ribničanih in lenih Višnjanih ter njih glasovitem polži, o dobrih in zlih duhovih, o strahovih, sploh o rečeh, ki vzbujajo domišljijo v mladem duhu; a iz njegovih ust se je navzel naš pesnik tudi krepkega, nepopačenega domačega govora, ki se odlikuje v vseh Jurčičevih spisih. Zategadelj smemo tudi po pravici trditi, da se priprosti slovenski narod v vseh Jurčičevih

spisih ogleduje kakor v svojem zrcalu; zato pa tudi nobeden slovensk pisatelj ni toliko priljubljen našemu narodu, nego baš Jurčič. „Spomini na deda“ (pravljice in povesti iz slovenskega naroda) so bili prvič natisnjeni v Novicah leta 1863; v njih nahajamo naslednje pripovedke: 1.) Zakrpana Višnja Gora, raztrgan Žuženberk. 2.) Pozimski večer na slovenski preji. 3.) Jama, po kateri se pride na drugi svet. 4.) Kaj se v Križmanovem prokovanju pripoveduje o kralji Matijaži. Ker nimamo niti časa niti prostora, da bi govorili o vseh štirih mičnih in kratkočasnih pripovedkah in ker smo itak uverjeni, da si bodejo naši čitatelji sami naročili Jurčičeve spise, če jih uže nimajo, ter z veseljem in s slastjo uživali Jurčičev humor, podati hočemo ob kratkem le vsebino prve pripovedke o „zakrpani Višnji Gori, raztrganem Žuženberku.“ Žuženberčanje so bili uže od nekdanj posebno pridni, varčni in umetalni; starino so pokrivali, poglajevali, posnaževali in popravljali ter za novo na semnjih prodajali. Višnjanje so bili pa ljudje vse druge nature; hodili so po svojih opravkih, po kupčiji, po rokodelstvu in poljedelstvu ter se niso zmenili niti za luknje

v strehi, niti v zidu, niti kje drugje. Višnjanje so imeli glasovitega polža, ki je bil priklenen pri županovih. Uže takrat so ljudje v okolici dražili Višnjane rekoč: „Kje imate polža?“ Žuženberčanje so pa še dostavljali: „Luknje si zamašite; Višnjo Goro si zakrpajte, če ne, vam polž uide.“ To je naše Višnjane zelo žalilo. V nedeljo popoldne se zbere ves mestni zbor „pri polži“; govoril je Počasné in njegova žena Počasnéla, da morajo vojsko napovedati Žuženberčanom, ker je tako psujejo.

Ves mestni zbor je zagrmel: „Tega ne pustimo, ne, za hudirja ne, da bi nas Žuženberčanje dražili.“ Mlajši in torej tudi razkačnejši so dejali: „Nocoj to noč gremo doli ob Bregu in ob Krki, premlatimo Žuženberčane do živca, polomimo jim rebra, podrobimo s cepcem buče in jim tiste zakrpane kolibe v Krko prekucnemo. Bodo uže videli, kaj se pravi nagati Višnjanom.“ In slabo bi se bilo tedaj Žuženberčanom godilo, da ni bil po sreči v Višnji Gori zvit Ribničan Kozmek. Ta je koj v svoji umetalni in prebrisani pameti preudaril: „Buzarona, če Višnjanje Žuženberku v Krko prekucnejo, bo izguba. V Žuženberku

tedaj nobenega pomisleka več. Živahna, neposredna prometna zveza Toulona z vzhodom, veliko število v nekaterih dnevih obolelih in umrlih oseb, to vse ni pri še tako optimističnem mišljenju dopuščalo dvojbe o nje nastopu in pravem pomenu. Ko sem v 24. dan junija po prvi brzojavki zvedel, da so v Toulonu obolele osebe za kolero, odposlal sem koj brzojavko, da se je prikazala kolera v Toulonu in da se nam je bati velike invazije. Tudi tukajšnji zdravstveni nadsvetnik izjavil je uže v 28. dan junija v seji, da je vsled poročil iz Toulona in Marseilla tam vladajoča bolezen nedvojbeno azijska kolera. Torej je skoro mogla odpošiljatev poslancev v Toulon, da se o naravi bolezni osvedočijo, izostati. Če so iz Pariza v posebni misiji za Toulon izbrani zdravniki pač le iz predaleč sezajočih ozirov do vlade in prebivalstva oznamenovali tamošnjo bolezen kot sporadično, ne pa kot epidemično, nakopali so si s tem, in gotovo ne nezasluzeno, splošno nevoljo celó med svojimi strokovnjaškimi drugovi.

Ob tako pičlih oficijalnih in publicističnih naznanilih je težko narisati pravo podobo o toulonski epidemiji. Uže številke, koliko jih umrje, se zelo različno naznanjajo, koliko pa jih oboli, se celó nič ne naznanja ali pa zelo nepravilno. V tem ko jih do 1. julija na dan ni 10 umrlo, bilo je v prvem tednu omenjenega meseca jeden dan uže 24 mrličev. Če se pomisli, da je slednja kolera (1865) v Toulonu uže v tretjem in četrtem tednu svojega nastopa — dné 17. septembra — doseglja vrhunec, se more vsekako sedanja epidemija kmalu na bolje obrniti. Vsa poročila pa so v tem soglasna, da sedaj kolera z izredno hudobnostjo nastopa. Sicer pa je to v začetku, ko nastopijo epidemije, povsod tako.

Mnogostransko razpravljano vprašanje, od kod je prišla kolera v Toulon, je sedaj prav za prav nepotrebno. Jednajat let sem se ni v Evropi pokazala epidemija, in tudi egiptovsko severno obrežje je letos nje prosto. Toulon pa je uže delj časa z okuženimi vztočnimi kraji po svojih vojnih in prevoznih ladijah v neposredni zvezi, ter vozile so se na onih ladijah ne redko za kolero obolele osebe. Naj uže ostane neodločeno vprašanje, ali je „Montebello“ ali „Sarthe“, ali angleška trgovska ladija zanesla kužno bolezen v Toulon, gotovo pa je, da varnostne naredbe v pristaniščih niso tako vzgledne, kakor jih Francozje pri vseh medicinskih kongresih in zborih slikajo. Očitanja, katera so morali v lansko leto čuti od Francozov Angleži, bi ti letos jim lahko povrnili.

Kar čuditi se moramo o ravnanji v Toulonu. Da si je bila prava kolera na živih in mrtvih, odrekli so ji vendar neprestano ekso-tični izvor. Trgovina in promet sta oslabela, kar je moglo bežati, je bežalo. Tako se

ne kúha nobena gospodinja v ubitem lonci, ampak zmirom nove kúpúje. Tajga ne vaj vsaki, jaz pa vajm. Búzarona, potlej ne bom ne sklajde, ne latvice, ne lonca, ne piskra prodal, še rajne pokrivače ne, kadar bodo po vodi Krki noter v Novu Majstu odplavali. Tako si je Ribničan tiho mislil; na glas je pa rekel: „Vajste kaj, prijatelji! I, nu, nikarte se ne obajsite. Če Buh dá in svet Til, toku nam ne bodo ušli ne. Pa aku jaz mačka pri močniku naletim, vzdignem ga najpraj za rep, da ga pripravim v strah, potlej ga še le prestrojim. Zatú vam jaz svajtujem: pošljimo jim ubit lonca in recimo: Ker znate vse zakrpati, zamašiti in popraviti, pa nam še ta lonca zašite, če ne, pridemo Višnjanje in vam polomimo vsa rebra. Jaz vam povajm, prijatelji, da vsi Žúzenberčanje ne zakrpajo starega lonca. Búzarona, saj ga še jaz ne zakrpam ni rmenega, ni črnega, in vsa Ribnica ne popravi starega lonca, nikari pa žúzenberški cúnjanji. Tokú jih bomo v kozji ruh ugnali. Dobru bo, dobru.“ To je bilo vsem po všeči. Drugi dan uže nese naš Ribničan v krošnji pisker, ki je imel toliko ljuknjo v vampu, da bi bil lahko utaknil obe pesti vanjo. Ko razloži Žúzenberčanom, kaj jim poročajo sosedje

osveti zanemarenje sanitarne skrbi nad narodi in vladami.

Vsled splošne bojzani domačega prebivalstva toulonskega kakor tam delujočih mnogih delavcev iz sosednih in oddaljenih dežel (iz Italije, iz južne Tirolske) se je bilo pač bati, da se kužna ta bolezen zanese v bližnje in dalnje kraje. Napala je uže Marseille in Aix, posamni slučaji so se tudi pokazali uže v gorenji Italiji in v Saluzzu. Kaže se skoro, da bode kolera od Toulona šla dalje po suhem in ne v velikih skokih po morji. Tam je uže več mesecev, če tudi ne epidemično, vendar infekcijsko, vendar se dosti čez par kilometrov v deželo ni razširila ter se tudi ne na katerem oddaljenem mestu obrežja pokazala — torej se ne kaže, vsaj za zdaj ne, da bi postala pandemična. Kako vse drugače je bilo s kolero v 1865. l., ko se je iz Aleksandrije v juliju zanesla v Carigrad. Pač je gotovo, da se bode v notranje kraje Francije razširila; če se bode pa to godilo tako počasi, kakor do zdaj, pač ne bode hudega učinila. Če bode prej ali pozneje, morda še v tem letu, Nemčijo napala kolera, se zdaj nikakor za gotovo povedati ne more; možno pa je, da se za-trosi. Ker je promet ladij med francoskim in dalmatinsko-isterskim obrežjem silno majhen in navaden, za Avstrijo od te strani pač ne preti bližnja nevarnost. Po suhem bodo pač iz Toulona v južno Tirolsko se vračajoči vlaški delavci po tako dolgem potu težko da, če so tudi okuženi, došli domov s še nerazvito boleznijo. Drugih popotnikov od tod na isti poti bode pa gotovo le malo. Torej tudi po tej poti se zdaj skoro gotovo ne prikraje v Avstrijo ta bolezen. Če bi se pa zanesla kolera v Italijo, potem bode pač, kakor v letu 1836., skozi Tirolsko se razširjala.“

(Konec prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Včeraj popoldne prispel je nemški cesar v kopališče Gostin. Avstrijski narodi vselej z veseljem pozdravljajo bivanje nemškega cesarja na avstrijskih tleh kot pokor iskrenega prijateljstva med avstrijskim in nemškim cesarstvom. Kakor prejšnja leta, sestala se bodeta avstrijski in nemški cesar tudi letos v Ischlu najbrže v teku tega meseca.

Pri volitvah za deželni zbor bukovinski izvoljeni so bili v velikem posestvu: nadškofijski konsistorijalni svetnik dr. Zurkan, grško-iztočni arhimandrit prof. Miron Calinescu, vitez Grigorceze, pl. Styrcea, Jovan Lupul, Marin, Nikola Mustatza, baron Szymonowicz, J. Ar-tonowicz in Juray Szimonowicz.

V moravskem deželnem zboru predložil je predvčerajšnjem česki poslanec dr. Helcelet

Višnjanje, so bili zelo razkačeni; kar v vodo so hoteli vreči Ribničana. A zvita ribniška buča si je znala tudi tukaj pomagati. Rekel jim je: „Če mi obljubite, da boste čepinje samú od mene kúpovali, povajm vam, kokú se lehkú rajšite.“ „Obetamo“, vpili so vsi Žúzenberčanje. A Ribničan zahteva pisanje, da bode bolj gotovo. Tedaj jih Ribničan uči: „Kaj ne, kedar se srajca šivat dá, mora se najpraj obrniti, potlaj se še le zašije. Na lice se ne šiva, ampak na robe, kaj ne? Čevljar tudi preobrne golenice, prajden jih šiva. Zatú tudi vi pošljite pisker v Višnjo Goro nazaj in poročite: „Ljubi meščanje iz Višnje Gore! radi vam bomo mi ustrajgli in lonca zakrpali. Samu prosimo vas, da nam ga na robe obrnete in potlaj pošljete. Jaz vajm, da ga ne obrnejo.“ Žúzenberčanom je bilo to jako po godi. Višnjanje so si pa leto in dan glavo belili, kako bi lonca preobrneli, a vse zamán. Ko so pa naposled vendar le izvedeli, da jim je premeteni Ribničan vse te skrbi na glavo nakopal, zapodili so ga iz mesta. Kaj pa se z ubitim piskrom dandanes godi, ni še do-gnano. — III. Jesenska noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja slovenskega naroda, „Slovenski glasnik“, 1864. Kdo

zakonsko osnovo, vsled koje se ima volilni red za deželni zbor moravski spremeniti v toliko, da se bode volilni akt vršil v vsakem posameznem mestu, a ne za celi volilni okraj skupno, kakor se je to godilo do sedaj.

Kakor poročajo dunajski časopisi, sestavlja se sedaj v vojnem ministerstvu proračun za leto 1885. Kar se tiče peš-vojske, ostali bodo troški skorej nespremenjeni; no, kakor se čuje, povišali se bodo znatno troški za m o r n a r i c o. Pri marini uvele se bodo namreč bitne reforme in vsled tega povišali se bodo tudi troški.

Hrvatski deželni zbor se je včeraj z Najvišjim kr. odpisom zaključil. Sestal se bode zopet meseca avgusta; v prihodnjem zasedanju razpravljaj se bode tudi načrt zakona o avtonomiji Srbov v cerkvenih in šolskih zadevah. V teku tega meseca potoval bode ban po gornji Vojni Krajini. Nove volitve za sabor vršile se bodo pozno v jeseni.

Novočenje v Bosni in Ercegovini vršilo se bode zopet prihodnjo jesen. Izbralo se bode 1200 mož. Vstvorile se bodo štiri nove bosenske peš-kompanije.

Tuje dežele.

Včeraj smo uže poročali, da je v Bol-gariji Karavelov sestavil novo ministerstvo. Bolgarski listi izjavljajo, da ministerstvo Karavelovo ne bode dolgo trajno. Najbrže tudi Rusija ne bode podpirala novega ministerstva.

V Parizu vršila se je predvčerajšnjem velika narodna svečanost francoska. Pri spomeniku Strassburg položilo se je izvenredno mnogo vencev. Mesto je bilo s zastavami okinčano in zvečer razsvetljeno. V „Hôtel imperiale“ bile sti izobešeni dve nemški zastavi; ljudstvo je zahtevalo, da se zastavi umakneti. Nek Nемец klical je „slava Nemčiji!“; vsled tega prišlo je do nemirov. Mnogo ekscedentov je zaprtih.

Sporazumljenje med Anglijo in Abisinijo gledé vzajemnega postopanja v Sudanu se je — kakor poročajo „Times“ — vendar le doseglo. Abisinija pošlje 40 000 mož proti Sudanezom; zato pa dobi mesta Kassala, Gelahat, Gedari in Girali.

Dopisi.

Iz Kranja 15. julija. (Izv. dop.) Navada je, da se o vremenu piše, kadar ni drugega gradiva. Meni sicer raznega gradiva ne primanjkuje, vendar moram zabeležiti, da je pri nas na Gorenjskem vroče, in sicer tako vroče, da po 26° R. v senci opazujemo, in ubogi zemeljski trpin istinito ne vé, kje in na kakov način bi se ohladil, ker žal! v prijaznem našem mestu nimamo pripravnega kopeljišča, razen jedne kolibe na Kokri, pri kateri je pa voda jako plitva in tlak zelo oster. Obena

se ne spomina Valvazorjeve podobe v *Ehre des Herzogthums Krain*, I. zvezek, str. 438, ko sliši o poljšem lovu in slovenskih polharjih? V imenovani knjigi vidiš naslikanega repatega hudiča, ki goni z bičem v roki cele tolpe polhov v divjem tiru po temnem gozdu. In kaj si vse pripoveduje priprosti Dolenjec o tem, kako in kedaj goni hudič polhe past, izveš iz te prekrasne Jurčičeve slike. Čitajočega te narodne bajke ter opazujočega in poslušajočega te kmetske originale, katere ti pesnik predstavlja, polasti se te gotovo želja, preživeti jedno divno-romantično noč med slovenskimi polharji. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja. (Spisal Andrej Pajk, bivši avstrijski in francoski vojščak, bojni ujetnik na Francoskem in Ruskem ob Napoleonovem času.) Zelo hvaležni moramo biti g. prof. Levcu za pripoménke, katerega je dodal temu spisu. Kajti iz njega smo izvedeli, kako in kedaj se je seznanil Jurčič s Pajkom, ki je kaj rad pripovedoval o svojem usode-polnem življenju. Jurčič ga je naprosil, naj spiše svoje spomine. Pajk res sede in napiše v svojem 76. letu 121 strani v osmerki obsežen rokopis v slovenskem jeziku, a z nemškim naslovom: *Lebensbeschreibung des Feld-*

želja je, da bi se v tej važni zadevi v bodočnosti kaj ukrenilo in storilo; po mojem mnenju bi pač mestno predstojništvo imelo lepo priliko si zahvale prebivalcev dobiti, če bi ono ukrenilo, da se potrebna kopel na mestne troške zgradi, katera bi se po zakupu v kratkem izplačala ter na zdravstvene razmere gotovo dobro vplivala. *Ad vocem* zdravstvene razmere! Zoper te se hvala Bogu tu ravno v obče pritoževati ne smemo, vendar pa se je danes zaradi osnaženja nekkih dvorišč od mestnega urada po hišah pregledavalo in to naj več zavoljo kolere ali drugih nalezljivih boleznij; kajti v cerkljanski občini je vročinska bolezen tako razširjena, da se bolniki na uradne troške zdravijo.

Danes zaključilo se je tu šolsko leto s slovesno sv. mašo ter zahvalno pesnijo, po kateri se je tudi cesarska pesen pela.

Konečnih letnih poskušanj na ljudskih šolah ni bilo, pač pa so se delila darila najmarljivejšim učencem in učenkam.

Iz Krškega 13. julija. (Izv. dop.) Krška meščanska garda je praznovala danes obletnico vlaškega prihoda Nj. veličanstva cesarja na Kranjsko. To praznovanje se je vršilo z godbo in koračnico sinoči in zjutraj po mestu, s prisustvovanjem pri slovesni maši ter z zabavo na Gregoričevem vrtu.

Vrli pevci našega čitalnega društva napravili so danes izlet v prijazni Št. Jarnej, kjer bi z lepo ubranim petjem radi kratkočasili sebe in družabnike ter budili v narodnem obziru zaspane Št. Jarnejčane, ki imajo menda v tej točki tako čudnega župana ali občinskega tajnika, da slovenskih dopisov od gosposk še sprejemati nečejo.

Na naši meščanski šoli so se učenci letos pod ravnateljevim vodstvom pečali s svilorejo, ki se je prav dobro obnesla. Vzrok ugodnemu izidu je bil največ ta, ko je dobila šola seme iz mrzlejšega kraja, iz Slovenjgradca, in ker so bili črviči v jako prostorni, dosta zračni sobi.

Iz Št. Petra na Notranjskem 14. julija. (Izv. dop.) (Neprijetno naključje.) Dne 13. t. m. dobila je tukajšnja občina novega duhovnika; ta dan hoteli so župljani kolikor možno slovesno obhajati, županstvo dovolilo je tudi, da se sme z možnarji streljati. Fantje nabili so krepko možnarje. In koj zarano, o prvem svitanju, sprožili so dva dobro nabita možnarja. Ta dva strela vznemirila sta vojake, kateri so ravno pri vojaških vajah tukaj, kajti, dva strela zaporedoma pomenjala sta po vojnem povelju, danim vojakom dne 12.ega t. m., *alarm*. Mahoma se je jelo bobnati in trobiti, vojaki vzdigali so zaspane svojo glave — nadeli si orožje in nastopali v vrste. Tako je po naključju možnarja pok vznemiril in poklical vojake k orožju. Neprijetno tako naključje!

webels Andreas Pajk von Pösendorf. Jurčič je spis popravil ne le slovnično in formalno, temveč tudi snovno, tako da se sme po vsej pravici imenovati njegovo delo. Andrej Pajk se je porodil leta 1789 na Hudem pri Zatičini, a umrl je 8. decembra 1871. leta v Zatičini.

V vseh teh spisih je jezik dovršen in pisava dosledna; a bilo je treba g. uredniku mnogo in radikalno popravljati, kajti pomisliti nam je, da so bili ti spisi tiskani uže v letih 1863 do 1865, tedaj v onih časih, ko je bila slovenska proza še v povojih. In da je gosp. urednik popravil Jurčičev jezik ne le v slovničnem, temveč čisto tudi v sintaktičnem oziru, to moramo odločno odobravati in izrečno pohvaliti. — Po pravici se je uže povpraševalo, zakaj tako počasi napreduje izdavanje Jurčičevih spisov. Kdo je temu kriv? Slovensko razumnštvo (moj prijatelj Nace bi dejal: gnjilo slovensko razumnštvo), ki ne izpolnjuje svoje dolžnosti in zahvalnosti proti prvemu svojemu pripovednemu pisatelju. Huda, težka obdolžba, a žal, opravičena! Kajti prva zvezka Jurčičevih spisov, obsezujočega „Desetega brata“, po katerem se je toliko popraševalo,

S prihodom vojakov v tukajšnje okolice prenehalo je sitno, neprestano deževje. Pivka, katera je kmetovalcu mnogo škode prouzročila po njivah in senožetih, je odtekla. Sedaj je jako živo postalo v našem kraju vsled vojaške koncentracije, posebno se radujemo vojaških godeb, katere nas kratkočasijo s svojimi melodijami.

Razne vesti.

— (Papež in kolera.) „Italie“ poroča, da je šel papež Leon XIII. pred nekaterimi dnevi z več osebami se sprehajati in razgovarjali so se tudi o koleri. Papež, kateri se je o tej priliki spomnil smrti kardinala Altierija ob koleri v Albanu 1867. l., je dejal, če bi ta šiba božja obiskala Rim, storilo bode duhovstvo svojo dolžnost in mestno osebje je bode podpiralo. Pridejal je, da nihče iz Vatikana ne bode zapustil svojega mesta in da bode sicer on prvi, kateri se bode podal pomagat bednim. „A mi smo trdno uverjeni“, dejal je konečno, „da nas bodo modre naredbe obvarovale te šibe.“

— (Morski roparji na Črnem morji.) Iz Odeso se poroča: Nekaj časa sëm pokazali so se na anatolskem obrežju morski roparji. Oropalni so po polnem uže dva parobroda, katera sta vozila iz Batuma v Carigrad dragoceno svileno blago. Na obrambo ni misliti, kajti piratje, okolo 15 do 20 mož, imajo brzjozdrne kutre ter so dobro oboroženi.

— (Navigacijske šole v Rusiji.) Število navigacijskih šol znaša v Rusiji zdaj 40, a pomnožilo se bode na 50, katere bode obiskovalo 2000 učencev. Temu pomnoženju šol je dalo povod pomanjkanje strokovno izobraženih mornarjev za ladije na daljnih voznjah v Vztočnem in Črnem morji.

— (Ostrupljenje s sladoledom.) Newyorški „Progresso“ poroča: V soboto šlo je najst oseb v slašičarno in naročile so si sladoleda. Dve uri pozneje jelo je vse po trebuhu hudo klati in bljuvali so. Trije izmed njih, mož in dva dečka, so uže umrli; drugi so v smrtni nevarnosti. Kakor se kaže, je bil strup v oni ingredienci, katera je sladoledu primešana, da mu dá okus vanilije.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Gosp. Josip Lendovšek, do sedaj suplent na prvem državnem gimnaziju v Gradcu, imenovan je učiteljem na državnem gimnaziju v Beljaku.

— (Program ljubljanske gimnazije.) V letošnjem programu nahajamo na prvem mestu izvrstno razpravo g. prof. Žaklja „O homeričnih evfemizmih za „smrt“ in „umreti“. Potem sledé šolska poročila. Iz teh povzamemo, da je bilo v drugem semestru 30 učiteljev na velikem tem zavodu; med temi je 19 rednih profesorjev, 8 suplentov, 3 učiteljski kandidatje. Dijakov je bilo

razpečalo se je v poldrugem letu samo okolo 400 izvodov.

Nekdaj so slovenski dijaci kaj radi kupovali in čitali slovenske knjige; v njih so imeli pisatelji veliko zaslombo. A dan danes pa menda rajši pivo pijejo in smodke puše nego knjige kupujejo. Žalostno znamenje! Nadejamo se tedaj, da bode naše razumnštvo čvrsto seglo po prvem in drugem zvezku Jurčičevih zbranih spisov, da se nam ne bode mogla očitati nevhaležnost proti jednemu prvih naših veleumov in da preje dobimo v roke tretji zvezek, katerega uže željno pričakujemo. Prvi zvezek stoji nevezan 1 gld., drugi zvezek nevezan 70 kr. Knjigovez Ivan Bonač je naredil za Jurčičeve zbrane spise posebno krasne izvirne temno-rudeče platnice od najfinejšega platna z vtisneno zlato podobo Jurčičevo, izvod po 30 kr., z vezanjem vred po 50 kr. Prvi zvezek v te krasne platnice vezan stoji po 1 gld. 50 kr., drugi zvezek po 1 gld. 20 kr. Elegantno vezani drugi zvezek bi se vzlasti pripravoval kot šolsko darilo odraslejšim učencem na ljudskih šolah. Knjige se dobivajo pri g. dr. Staretu, pri Giontiniju in Bambergu v Ljubljani.

koncec šolskega leta 683; izmed teh je rodom 596 Kranjcev, in sicer iz Ljubljane 153, z Gorenjskega 217, z Notranjskega 113, z Dolenjskega 113. Iz družih avstrijskih dežel 77; iz ogerske krone in inozemstva 11. Po veroizpovedanju jih je bilo 679 rimsko-katoliške vere in 5 protestantov. Materni jezik je bil 514 učencem slovenski, 162 učencem pa nemški; pri 14 dijakih zapisala se je poleg nemščine tudi slovenščina in pri 6 Slovencih nemščina kot materni jezik. — Kar se tiče napredka, razvidimo z veseljem, da se slovenske paralelke v obče bolj obnesó nego nemške. Med tem ko imajo nemški oddelki spodnje gimnazije 7% učencev z odliko, nahajamo v slovenskih paralelkah 10,8 odlikovanih. Tudi prvi red ima v slovenskih oddelkih primeroma več dijakov nego v nemških (64% in 69%). — Ponavljajni izpit mora jih delati na celem zavodu 84; dvojk je 37, trojk 31. — Šolnine se je vplačalo v celem letu 8355 gld. Štipendistov je bilo 127, ki so prejeli skupaj 10384 gld. 88 kr.

— (Odbor „Matiče Slovenske“) izbral si je v seji dne 14. t. m. začasnim tajnikom gosp. E. Laha, jako marljivega in vestnega delavca. Opravljaj bode službo z dosedanjim tajniško plačo do prihodnjega občnega zbora.

— (Čitalnica ljubljanska) priredi veselico dne 20. julija 1884 povodom obletnice bivanja Nj. veličanstva v Kranjski na korist svojemu fondu. Vspored: 1.) Koračnica, svira vojaška godba. 2.) Tittl: „Slovenske melodije“, svira vojaška godba. 3.) Foerster: „Sokolska“, možki zbor (nov). 4.) Metra: „Die Welle“, valček; svira vojaška godba. 5.) Verdi: Finale iz opere „Don Carlos“, svira vojaška godba. 6.) Lisinski: „Predivo je prela“, četverospjev. 7.) Millöcker: „Die schöne Polin“, polka mazurka; svira vojaška godba. 8.) Blodek: „Bratom“, možki zbor s četverospjevom. 9.) Komzak: „Slovenské zvuky“, potpourri; svira vojaška godba. 10.) Weckl: „Spomladanska“, poluzbor (nov). 11.) Strauss: „Rosen aus dem Süden“, valček; svira vojaška godba. 12.) Nedved: „Pod oknom“, možki zbor s tenor-solo; solist gospod A. Razingger. 13.) Dr. Ipavic-Nemrava: „Domovina“, pesem prirejena za vojaško godbo; svira vojaška godba. 14.) Stern: „Pozdrav Ljubljani“, kadrilja; svira vojaška godba. 15.) Strauss: „Frisch heran“, polka hitra; svira vojaška godba. — Veselica se vrši pri ugodnem vremenu na vrtu, pri neugodnem pa v notranjih prostorih. Vstopnina za ude po 20 kr., za neude po 40 kr. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Tatvina.) Neznani tatovi ukrali so večeraj na poti iz Ljubljane do Škofeljce vozniku Janezu Klemenčiču iz Trebeljnega, kateri je baje na vozu zaspal, okolo 9. ure zvečer s 321 litri spirita. Tako pripoveda mož. Morda pa je padel sod raz voz, ko je voznik dremal in neznani ljudje, kateri so ga našli, ga spravili na varno.

— (Poskus samomora.) Včeraj zvečer hotel se je pekovski pomočnik Jože B. iz Podgoric uničiti. Najprej se je tolkel z utežmi po glavi, potem skočil v Ljubljani, a hitro so ga izvlekli. Jedni hoté vedeti, da se samomorilec malo meša v glavi, drugi trdé, da je bil pijan, jedni pa, da je bila vzrok samomoru nesrečna ljubezen.

— (Čebelarsko društvo) imelo bode v 30. dan t. m. ob 10. uri dopoldne občni zbor.

— (Vtonil) je včeraj na oglu „Prul“, kjer stojijo kostanji, vojak domačega pešpolka baron Kuhn št. 17, Josip Gorišek od 10. kompanije in 3. bataljona. Ko so ga izvlekli iz vode, so ga prepeljali v vojaško kopališče poleg Ljubljane in ga poskusili oživeti, pa brez vspeha. Gorišek je bil doma z Vrhpolja, v kostanjeviškem okraju na Dolenjskem.

— (Kopanje.) V Ljubljani, od Trnovega do posilne delarnice, prepovedano je, kopati se. Vender se zdaj mnogi fantje in tudi odraseni ljudje kopljejo na tem mestu in po polnem brez vse obleke, in se taki vozijo v čolnih. To žali pravost; policija naj bi ostro čuvala bragove in take nesramneže eksemplarično kaznovala.

— (Ogenj.) Danes zjutraj malo pred 1. uro naznanila sta dva strela z Grada ogenj na južnem kolodvoru. Vzgal se je železniški voz, ki je bil uže uvrščen v vlak, da se danes zjutraj odpelje; najbrže so hlaponove iskre prouzročile ogenj, kajti

na železniškem vozu bilo je mnogo gorljivega blaga, bil je namreč napolnen z ribniškimi lesenimi izdelki, z rešeti, žlicami, škafi, z zabojem Tschinkelove cikoriije, jirhovino in z mnogimi lesenimi zaboji, v katerih je bila obleka. Železniški delavci so takoj s čudovito hitrostjo odkopčali vagon od vlaka in gorečega odpeljali po drugem tiru pod vodni žerjav; tam so nanj spustili obilo vode ter tako ogenj hitro pogasili. Uničene so vse reči, katere so bile zložene v vagonu, in škode je mnogo tisoč goldinarjev; da se ni dogodila še večja nesreča ter da se je odstranila nevarnost ima za slugo oboje južne železnice, na čelu mu predstojnik postaje g. Habith. Prostovoljni ognjegasci ljubljanski pod vodstvom g. stotnika Doberleta prihiteli so jako hitro na pomoč, vender je bil tedaj ogenj uže pogasjen. C. kr. dvorni svetnik grof Chorinsky in c. kr. vladni komisar vitez Schwarz prišla sta takoj na mesto pogoščja.

— (Pretep.) Iz Borovnice se poroča v 14. dan t. m.: Včeraj obhajal se je v Borovnici praznik cerkvenega blagoslavljanja in k tej slavnosti prišli so tudi z Brezovice fantje Janez P., Janez in Matija M. Ko pa so se vračali ob mraku domov mimo kovačnice Tomaža P. v Borovnici, tedaj pa je junaško njih srce začelo burno utripati v prsih; posegli so po polenih ter jeli metati na borovniške fante kamenje in jih klicati na korajžo in boj. Fantje borovniški pa niso bili pohlevne ovce, neskonečno jih je spekle to zabavljanje in jim žalilo dušo ponosno. France B., France Z. in Anton. Š oskrbeli so si kolce mogočne, in razjarjeni in razburjeni stranki jeli sta se pretepatovati po vseh pravilih kmetijskih pobojev. In kaj je bilo? Potolkli so nekoliko Janeza P. in Janeza M. — in za junaštvo svoje morala bosta nositi obveze, če morda ne pride še kaj hujšega.

— (Požarna kronika.) Iz Litije se nam poroča: Dne 9. t. m. okolo polu 5. ure popoldne nastal je ogenj v hlevu posestnika Frana Pušlerja v Škrjančah poleg Litije. Ogenj uničil je streho omenjenega hleva, bližnji pod, streho žitnice, nekaj hišnega in poljedelskega orodja in okolo 35 centov sena, zmešanega s slamo. V hlevu privezano živino (osem glav) rešila sta z lastno nevarnostjo fanta Anton in Janez Kavšek iz Mleševega; troje živinčet bode vsled opeklin skoro gotovo poginilo, pet prašičev je zgorelo v sosednem svinjaku. Ogenj pa je uničil tudi kakih 40 korakov oddaljeni kozolec s senom in slamo in nekaj obleke posestnika Jožefa Košaka. V petih urah pogasil se je ogenj s pomočjo prebivalcev bližnjih vasij; prihiteli so tudi z brizgalnicami z Muljave in iz Višnje Gore na pomoč. Fran Pušler ima škode čez 1000 gld.; zavarovan je za 600 gld., Košak pa ima škode čez 400 gld. in je za 200 gld. zavarovan. Zažgal je sedemletni sin Pušlerjev; bil je s šestletnim dečkom Kasteličem sam doma, igrala sta se z užigalicami in Pušlerjev sin utaknil je gorečo užigalico v nastiljo poleg hleva.

— („Opis krškega okrajnega glavarstva,“) katerega je „Ljublj. List“ uže omenil, dobiva se pri g. Iv. Lapajnu v Krškem po 30 kr. To naznanjamo zaradi tega, ker se pri prvi objavi ni bila cena knjižice povedala.

Slavno uredništvo „Ljubljanskega Lista!“

Prosim na podlagi § 19 tiskovnega zakonika, da izvolite vzeti slednji popravek v eno prihodnjih števil.

V številki 113 „Ljubljanskega Lista“ v notici „Domače stvari“ z naslovom „Našim Sokolom“ trdi se, da so „Sokoli“ imeli vnanji povod v tem, da so njih tovariši veterani svojo zastavo depozirali v društvenih prostorih, v Gledaliških ulicah.

To ni istina, ker so veterani svojo zastavo odnesli iz Udmata v svojo pisarno uže ob 5. uri, ko je bil končan oficijalni del slavnosti.

Ljubljana 15. dan julija 1884.

Načelnik veteranskega društva:

Mihalič s. r.

Priobčevaje to pojasnilo, konstatujemo, da bi „Ljubljanski Sokol“ tem lažje se vračal skozi Slovene in Selenburgove ulice ter se takó izognil vsakemu neljubemu konfliktu.

Odgovorni urednik prof. Fr. Šuklje.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 16. julija. „Wiener Zeitung“ poroča: Sekcijski šef Czedit imenovan je predsednikom glavnega ravnateljstva za državne železnice; nadzornik prometnega ravnateljstva na Dunaji, Edvard Zinkl, imenovan je prometnim ravnateljem za Beljak.

Pariz, 16. julija. Včeraj čez dan je umrlo v Marseillu 30 oseb, v Toulonu 7 oseb za kolero.

Dunaj, 15. julija. „Wiener Zeitung“ poroča: Nj. veličanstvo cesar podelil je v priznanje odličnega službovanja okrajnemu glavarju v Völkermarktu, vladnemu svetniku Wabenau, red železne krone tretje vrste in vladnemu tajniku v Celovci, Koppu, viteški križ Fran Josipovega reda.

Lvov, 15. julija. Uradni list poroča, da je Nj. veličanstvo cesar po povodnji poškodovanim daroval 12000 gld.

Zagreb, 15. julija. (Iz zbornice.) Predloga o odpravi neodstavljenja sodnikov se je konečno s 63 proti 20 glasovom votirala. — Ko je predsednik hotel pričeti razpravo o poročilu imunitetnega odseka, vstopil je ban v gali in izročil, od večine burno nazdravljan, predsedniku cesarsko pismo, s katerim se zasedanje preloži. Ko se je reskript prečital, zadoneli so gromoviti živio-klici na Nj. veličanstvo in na bana. Ko je slednji izjavil, da je zasedanje preloženo po Najvišjem reskriptu, odšel je med ponavljajočo se navdušeno ovacijo. Zbor se je potem po avtentizovanji zapisnika zaključil.

Reka, 15. julija. Manévri mornarice so se danes ob ugodnem vremenu pričeli. Morska površina je gladka. Gibanje vsake ladije se natanko opazuje. Prvikrat so se sprijeli v oddalji kakih treh morskih milj. Varstveni nasip je poln množice. Lloydovi in privatni parobrodi vozijo mnogo stotin gledalcev na krovu. — Parobrod „Oktav“ gori dalje, ker daje s bencinom polito oglje ognju hrano.

Inomost, 15. julija. Narodno-liberalni poslanci vlaške Tirolske stavili so v deželnem zboru predlog, naj se upelje za vlaško Tirolsko okrožni zbor in okrožni odbor v Trijentu, pridrži pa naj se tirolski deželni zbor za skupne zadeve.

Gostin, 15. julija. Cesar Viljem prišel je sem zdrav ob 5^{3/4} uri; pozdravil je namestnik, notabilite in gostje.

Pariz, 15. julija (opoludne). Od včeraj zvečer jih je v Marseillu 35 in v Toulonu 13 umrlo za kolero.

Carigrad, 15. julija. Porta poslala je danes svojim zastopnikom v inozemstvu okrožnico, v kateri se na podlagi od Turčije za pravilno mednarodno poštno službo ukrenenih naredb zahteva, da se zapró vnanji poštni uradi v Turčiji.

Aleksandrija, 15. julija. Po poročilih Reuterjevega bureaa je obolela tukaj jedna oseba za sporadično kolero; umrl za kolero ni nobeden.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 16. julija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80·55
„ „ „ srebri	81·55
Zlata renta	103·10
5% avstr. renta	95·80
Delnice narodne banke	855·—
Kreditne delnice	302·50
London 10 lir sterling	121·75
20 frankovec	9·67
Cekini c. kr.	5·77
100 drž. mark	59·55

Uradni glasnik

z dne 16. julija.

Konkurzi: V konkurzu je Hermann Foerster, slastičar v Ljubljani (Preširnov trg št. 2). Konkurznim komisarjem je dež. sodnije svetnik g. Jul. Ledenic in konkurznim upravnikom advokat g. dr. Jos. Suppan. Dan likvidacije je 15. septembra ob 9. uri pri deželni sodnji.

Proglášen za mrtvega bo tekom jednega leta od dež. sodnije ljubljanske Tomaž Forte iz Kotredeža (litijski okraj), ki je l. 1813 kot vojak šel na Francosko in se odslej pogreša. Poizvedbe o njem dr. Mundi v Ljubljani; — dalje Janez Rožnik, 32 l. star, posestnik iz Zaklanca (okr. vrhniški), ki je 27. avg. 1878. l. dospel kot voznik vojak 42. voznike eskadrona v Maglaj in baje ondi v reki Bosni vtonil. Ker se soproga njegova hoče v drugo omožiti, vložila je prošnjo za proglašanje, da prvi njen mož v istini več ne živi. Poizvedbe v tej zadevi tekom jednega leta g. dr. Pfefferju v Ljubljani.

Tujci.

Dne 14. julija.

Pri Maliči: Gröber, trgovec, iz Lichtenfelda. — Breitenfeld, Popper in Wosel, potovalec, in Schmidt, arhitekt, z Dunaja. — Blotnik, umir. oger. davk. kontrolor, iz Vel. Bečkereka. — Dittrich, potovalec, iz Dol. Vasi. — Wanžur, zasebnik, iz Zagreba. — Ceroven, krčmar, iz Trsta. — Dr. Medovich, odvetnik, z rodbino, iz Zadra. — Grof Lažanski, c. kr. ritmister, iz Grundhofs.

Pri Slonu: Benvist, zasebnik, z gospó, iz Pariza. — Wagner in Herbstein, fabrikanta, in Radler in Mayer, duhovnika, iz Gradca. — Casati, c. kr. major-auditor, iz Trsta. — Elger, marin. poslovođa, iz Pulja. — Omahen, zasebnica, iz Krškega. — Omahen Alb., zasebnik, iz Kranjske Gore.

Pri Tavčarji: Floto, zasebnik, s soprogo, iz Severne Amerike. — Grignaschi in Polonio, dijaka, iz Trsta. — Broscheny, posestnik, iz Monfalcone. — Bencina, trgovec, iz Rakeka.

Pri Bavarskem dvoru: Pollej, posestnik, s soprogo, iz Sežane. — Klaber, trgovec, iz Šopronja. — Schusterschitz z rodbino iz Pulja.

Pri Južnem kolodvoru: Horwath, zasebnik, iz Budimpešte. — Gauley in Seyfert, godbenika, iz Zagreba. — Dr. Stanič iz Dignane. — Mesniček in Kapler, zasebnika, iz Sevnice.

Pri Avstr. carji: Ostermaier, posestnik, iz Laškega Trga.

Umrlí so:

Dne 14. julija. Rudolf Kunaver, ključničarski sin, 3 mes., Kolodvorske ulice št. 8, krč.

V bólnici:

Dne 13. julija. Fran Urankar, delavec, 42 l., plućna tuberkuloza.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v nam	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
15. julija	7. zjutraj	739·30	+20·6	zpd. sl.	js.	
	2. pop.	737·32	+30·6	vzh. sl.	»	0·00
	9. zvečer	736·65	+24·4	bzv.	d. obl.	

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige društva sv. Mohorja

in tudi sledeče knjige:

Cimperman, Pesni. 60 kr.
Decker, Fizika in kemija. 70 kr.
Filipović, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
Haderlap, Tisoč in ena noč. V snopičih po 20 kr.
Kačić-Miošić, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
Klail, Lehrang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 28 kr.
— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
Kosec, Kršćansko-katoliško pravoslovje. 1 gld. 20 kr.
Lapajne, Fizika za ljudske šole. 25 kr.
Orožen Val, Spisi. 60 kr.
Padar, Zakon in žena. 40 kr.
Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vežan 85 kr.
— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vež. 90 kr.
Razlag J. R., dr., Pesmarica. 60 kr., vež. 80 kr.
Slomšek A. M., Zbrani spisi. I. knjiga: Pesni. 90 kr.
— Zbrani spisi. II. knjiga: Basni, prilike in povesti. 1 gld. 20 kr.
— III. knjiga: Životopisi. 1 gld. 30 kr.
Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
Tomšič, Dragoljubci. 45 kr.
— Peter Rokodelič. Vež. 45 kr.
Vraz Stanko, Izabrane pjesme. 1 gld. 80 kr., elegantno v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
Žnidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.